



מ"י 49988/06/17 - מדינת ישראל נגד רון איילון

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

מ"י 49988-06-17 מדינת ישראל נ' איילון

מספר בקשה: 34

לפני כבוד השופט איתי הרמלין

המבקשת:

מדינת ישראל
ע"י עו"ד ניצן וולקן

נגד

המשיב

רון איילון
ע"י עו"ד איריס ניב סבג

החלטה בבקשה להארכת תוקף ערבויות כספיות ב-90 יום

1. המשיב שוחרר ממעצר בתנאים מגבילים ובהפקדת ערבויות ב-21.6.2017. מאז הוארך תוקפן של הערבויות ושל חלק מן התנאים המגבילים מעת לעת (חלק מן התנאים והערבויות בוטלו או צומצמו עם הזמן). בסך הכל עומדות הערבויות בתוקף יותר משלוש שנים. זאת, אף כי סעיף 58 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 קובע כי הערבויות יפקעו תוך 180 יום אם לא הוגש כתב אישום, ומסמך את בית המשפט להאריך פעמיים: פעם אחת ב-180 יום נוספים ופעם נוספת ב-90 יום (בקשת הארכה הראשונה צריכה להיות מוגשת באישור תובע ובקשת הארכה השנייה צריכה להיות מוגשת באישור היועץ המשפטי לממשלה). בסך הכל מסתכם משך תוקפן של הערבויות לפי סעיף 58 בכשנה ושלושה חודשים. ואולם, במקרה זה הוגשו שוב ושוב בקשות מוסכמות על ידי שני הצדדים להארכת תוקף הערבויות לתקופה שמעבר לתקופות הקבועות בסעיף 58 לחוק המעצרים מכוחה של עצם ההסכמה ביניהם, ובית המשפט נעתר שוב ושוב לבקשות אלה.

2. הבסיס המשפטי להארכת תוקף הערבויות לתקופה ארוכה יותר מזו הקבועה בסעיף 58 נעוץ בהחלטתו של השופט אדמונד לוי בע"פ 5025/08 **שמואל אורי נ' מדינת ישראל** (2008). אותה החלטה עסקה בהארכת תוקפן של ערבויות בהליך של צו זמני לתפיסת רכוש לפי סעיף 136 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973. מהחלטה זו נלמד כי בית המשפט קונה סמכות להאריך תוקף של ערבויות מכוח הסכמת מי שהרכוש הוא קניינו, שהיא בגדר ויתור מדעת על זכותו הקנויה.

3. כפי שכתבתי בהחלטתי בבקשה דומה במ"י 54728-04-13 **מדינת ישראל נ' אריה לנצברג** (2014) ניתן להרהר בשאלה אם הסוגיה כאן זהה לזו שנדונה ב**עניין אורי** ואולי גם אחר ההחלטה

עמוד 1



בעניין אורי עצמה. כך או כך, דומה כי מן הראוי היה שחלף הסתמכות במשך שנים על החלטה לקונית של בית המשפט העליון בעניינו של סעיף חוק אחר, נציגי המבקשת יזמו הליך חקיקה, שאם יאומץ על ידי המחוקק יקבע החוק מפורשות שהסכמת החשוד מקנה לבית המשפט סמכות להארכת תוקפן של הערבויות מעבר לתקופה הקבועה כיום בסעיף 58 לחוק.

4. עם זאת, לאחר התלבטות החלטתי להיעתר לבקשה בכל הנוגע להארכת תוקפן של הערבויות הכספיות. זאת, לנוכח הצטברותם של מספר גורמים, שהם: **החלטתו של השופט לוי בעניין אורי**, שניתנה בערכאה שההלכות הנקבעות בה מחייבות בית משפט זה, הסכמתו של המשיב לבקשה והעובדה שהוא מיוצג על ידי עורכת דין, וכן שורת החלטות קודמות בתיק זה על הארכת תוקפן של הערבויות מעבר לתקופות הקבועות בחוק שהתקבלו על ידי השופטים שדנו בתיק לפניי, ולבסוף העובדה שרשויות אכיפת החוק עומדות בשלבים סופיים לפני הכרעה בתיק.

5. לפיכך, אני נעתר לבקשה ומורה על הארכת תוקפן של הערבויות הכספיות כמפורט בבקשה.

6. הבקשה כוללת התייחסות גם לכך שדרכונו של המשיב מוחזק לפי הסכמה בין הצדדים על ידי עורכי דינו, אשר התחייבו להודיע לפרקליטות אם בכוונתו לצאת מן הארץ. אם כוונת הצדדים שיש לראות בהסכמה זו ביניהם משום תנאי בשחרור שקבע בית המשפט, ואף את תוקפו הם מבקשים להאריך, אני דוחה בקשה זו.

7. כפי שהסברתי בהרחבה **בהחלטתי בעניין לנצברג**, גם אם אפשר ללמוד מן **ההחלטה בעניין אורי** לעניין סמכות בית המשפט להאריך תוקף ערבויות כספיות מעבר לתקופות הקבועות בסעיף 58 לחוק המעצרים מכוח הסכמת הצדדים, לא ניתן ללמוד מהחלטה זו דבר לעניין תנאים הנוגעים לחופש התנועה.

8. הזכות לצאת מן הארץ היא זכות יסוד חוקתית, המוגנת על ידי חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. זאת, בהיותה חלק מן הזכות לחירות ולחופש תנועה, שהיא אחת החירויות הבסיסיות ביותר והחשובות ביותר לאדם, כפי שחש כל אזרח במדינה בתקופה האחרונה שבה אנו מתנסים בצמצומן של זכויות אלה לנוכח מגיפת הקורונה. בהתאם להוראות חוק היסוד אין לפגוע בזכויות המעוגנות בו אלא בחוק או לפי חוק מכוח הסמכה מפורשת בחוק (וראו גם: בש"פ 5474/14 **מדינת ישראל נ' מאיר אוחנה** (2014)). והנה, סעיף 58 לחוק המעצרים קובע מגבלה מפורשת על סמכותו של בית המשפט להאריך תוקפם של תנאי שחרור. אין כל מחלוקת שבמקרה זה מיצה בית המשפט את סמכותו לפי הסעיף. אמנם במקרה זה מדובר במגבלה חמורה פחות מאשר צו עיכוב יציאה מן הארץ, אך גם בה טמונה פגיעה בחופש התנועה, שאיני מוסמך לפי החוק להורות עליה לאחר שחלפו יותר משלוש שנים מאז נקבעו תנאי השחרור.



9. גם הסכמתו של חשוד אינה מקנה לבית המשפט סמכות לפגוע בחירותו מעבר למה שמסמך הדין את בית המשפט. לשם השוואה, כאשר מתייצבים תובע ונאשם ומציגים בפני בית המשפט הסדר טיעון הכולל הטלת עונש מאסר שתקופתו גדולה מן העונש המקסימלי הקבוע בחוק, אין בית המשפט מוסמך לאמץ את ההסדר. למען הסר ספק אבהיר שאיני עוסק כאן בשאלה לאילו הסכמות יכול חשוד להגיע עם גופי אכיפת החוק. שאלה זו חורגת ממסגרת הדיון. כל עניינה של החלטה זו הוא בסמכותו של בית המשפט לשלול חירותו של אדם בנסיבות שבהן אנו עוסקים. אזכיר בהקשר זה כי אישורה של הבקשה שהוגשה לי משמעותה אינה שהחשוד מסכים להפקיד את דרכונו אצל עורכי דינו ושלא לצאת מן הארץ בלי להודיע על כך לפרקליטות, אלא שבית המשפט מצווה עליו להפקיד את דרכונו אצל עורכי דינו ואוסר עליו לצאת מן הארץ בלי להודיע על כך לפרקליטות. בנסיבות העניין איני מוסמך לאשר תנאים אלה, כיוון שמוצתה התקופה הקבועה בסעיף 58 לחוק המעצרים.

10. לפיכך, כאמור לעיל אני מאריך כמבוקש את תוקפן של הערבויות הכספיות בלבד.

11. לפני סיום אני מוצא מקום להעיר כי בקשה זו הועברה לטיפול בשעות אחר הצהריים של היום האחרון לתוקפן של הערבויות לפי החלטתו של בית המשפט בבקשת ההארכה הקודמת. מן הראוי כמובן שבקשות מעין אלה יוגשו זמן מספיק בטרם פקיעת הערבויות, כך שבית המשפט יוכל לשקול אותן בכובד ראש, לזמן את הצדדים לדיון אם יראה מקום לכך, ולכתוב החלטה מנומקת המכבדת את הצדדים ואת הסוגיה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, כ"ד תשרי תשפ"א, 12 אוקטובר 2020, בהעדר הצדדים.